

Article Avant- Setembre 2008

El passat 29 de juliol es va aprovar el projecte de Llei d'Educació de Catalunya (LEC) en el Consell Executiu del Govern català, sense el suport d'ICV-EUiA. La Coalició es va reservar el dret de presentar esmenes en el proper tràmit parlamentari amb la intenció de millorar el text actual en la línia de garantir que l'esperit del Pacte Nacional d'Educació (PNE) sigui present en la que ha de ser la primera Llei d'Educació de Catalunya, i també perquè quedi reflectit un dels objectius de l'Acord del Govern d'Entesa Nacional pel Progrés que no queda clar en el projecte de Llei aprovat: *"Desplegar i consolidar el servei públic d'educació garantint els instruments i recursos que permetin al sector públic assolir la màxima qualitat"*.

Al 2006 el Govern català i vint organitzacions del món de l'educació signaven el PNE, que a més de suposar una inversió mai vista en educació (1200 milions d'euros), venia a significar un avenç per començar a superar el model de dualització de la doble xarxa existent a Catalunya i, per tant, una oportunitat de millora de la situació de l'educació a Catalunya. Mentre el PNE es desenvolupava, tot i que amb massa timidesa en aspectes bàsics com en el control dels centres privats concertats i l'aplicació de contractes-programa, al 2007 el Departament d'Educació presentava "Les Bases per la Llei d'Educació a Catalunya" que van ser fortament contestades per molts sectors educatius pel que suposaven d'intent de privatització.

Fruit de la negociació entre els socis de govern, l'abril del 2008 el Conseller Maragall presentava l'Avantprojecte de Llei d'Educació que, tot i barrejar massa concreció i globalitat, havia millorat el text inicial, en el que el nostre grup parlamentari ICV-EUiA va contribuir, sobretot, en elements imprescindibles per a l'educació que correspon a una societat plural, democràtica i afavoridora de la cohesió social: fer desaparèixer la possibilitat de gestió indirecta de l'educació pública per part d'ens privats, donar garantia d'obligacions per a tots els centres sostinguts amb fons públics (gratuitat, no discriminació en l'escolarització, escola mixta...). L'articulat, millorable encara, expressava, en un marc legal i reforçant-les, algunes normatives ja existents en el sistema educatiu català, i alhora introduïa noves possibilitats de millora.

Després d'un complicat període de negociació - en què s'han vist portes obertes a l'oposició- i en ple moment estiuenc per a la comunitat educativa, s'aprova el Projecte de Llei d'Educació en el que la majoria de la comunitat socioeducativa s'hauria pogut veure reflectida. No és aquesta la percepció. En el poc temps de govern catalanista i d'esquerres han hagut avenços però la societat catalana encara sent que els esforços iniciats en l'àmbit educatiu poden i han d'anar més enllà per a superar dèficits d'etapes anteriors amb el govern CiU, així com per a situar-nos en nivells més elevats de benestar. La LEC n'és una oportunitat.

El Projecte de Llei especifica mesures que seran una millora pel sistema educatiu català: creació de zones educatives com espais de planificació, de gestió de professorat, de recursos... per a garantir la descentralització i la proximitat; possibilitat de crear centres públics únics de 3 a 16 anys, per garantir una oferta de tota l'escolarització en un sol centre públic; autonomia de centres per gestionar el propi projecte de centre vinculat a l'entorn i les necessitats de l'alumnat; avaluació com a mesura de millora i qualitat permanent... Fixa el compromís d'un finançament que arribi a la mitjana europea en despesa educativa en 8 anys, la definició de caràcter propi de l'escola pública com "catalana, laica, inclusiva i plural", i el paper de l'administració com a titular de l'escola pública. Però, el text encara no garanteix l'acord del PNE, sobretot, en el que es refereix a establir un servei que acabi amb la doble xarxa educativa: tot i que suprimeix el concepte de "servei d'interès públic" al que era favorable CiU i PP, també elimina el concepte de "servei públic d'educació", que hi havia establert en el PNE. Pot semblar un joc de paraules. No és que el "*nom faci la cosa*", com se sol dir, tot i que sembla que es vol confondre la gent, però cal un llenguatge acurat. L'important és que el concepte que es posi en pràctica vagi encaminat vers la supressió de la lacra arrossegada des de ja fa massa: la dualització de la xarxa educativa en centres públics i centres privats concertats, que realment significa normalitzar la segregació de persones per raó de classe social, gènere, origen..., donar privilegis a la jerarquia eclesiàstica amb el manteniment de

l'assignatura de religió en l'espai públic (de tothom) que és l'escola i donar privilegis a la dreta, que té una visió mercantilista de l'educació.

Des de la Coalició ICV-EUiA s'ha valorat imprescindible que el redactat asseguri l'escolarització mixta a tots els centres públics i concertats, la laïcitat dels centres públics, un accés igualitari a les places escolars de centres públics i privats concertats, gratuïtat de l'escolarització, coresponsabilització de centres públics i privats concertats en l'escolarització d'alumnat immigrant o amb necessitats educatives especials, planificació de l'oferta educativa en mans del Departament d'Educació com a instrument de la política educativa, l'escola pública com a referent del sistema educatiu, i evidentment, l'esperit del PNE en quant al servei públic d'educació que acabi amb la doble xarxa educativa.

EUiA és conscient que transformar l'espai socioeducatiu no depèn únicament de la comunitat educativa ni de mesures parcials, com la redistribució de l'alumnat immigrant encara amb components segregadors-, ni tant sols d'una llei d'educació, tot i que poden ajudar, fet pel qual hi treballem com a EUiA. Aquestes mesures estan emmarcades en un sistema en el que les propostes neoliberals i la ideologia conservadora es mostren amb cares diverses. Per això, cal anar a l'ofensiva. Per a EUiA, hi ha tres elements de lluita ideològica que com aposta estratègica d'acció s'acabarà de perfilar a la 5ª Assemblea de la formació: canviar la cultura "d'allò privat com a millor" i de la normalització del concert educatiu com a via de solucions, pel convenciment de què "el servei públic és l'única garantia de drets" i cal potenciar-lo amb planificació i recursos, entre d'altres, creant més centres públics, incorporant a la xarxa pública alguns centres concertats i anar eliminant el sistema de la concertació; canviar la cultura de "l'acceptació de l'assignatura de religió", tot i el que suposa com a negoci econòmic i ideològic, per la "cultura pública de la laïcitat com element democràtic" i de respecte cap a totes les ideologies i creences, que aconseguixi el trencament d'acords amb el Vaticà, i mentre això no succeeix, deixar l'assignatura de religió fora d'horari lectiu; canviar la cultura de l'educació androcèntrica per "una educació coeducativa o amb perspectiva de gènere".

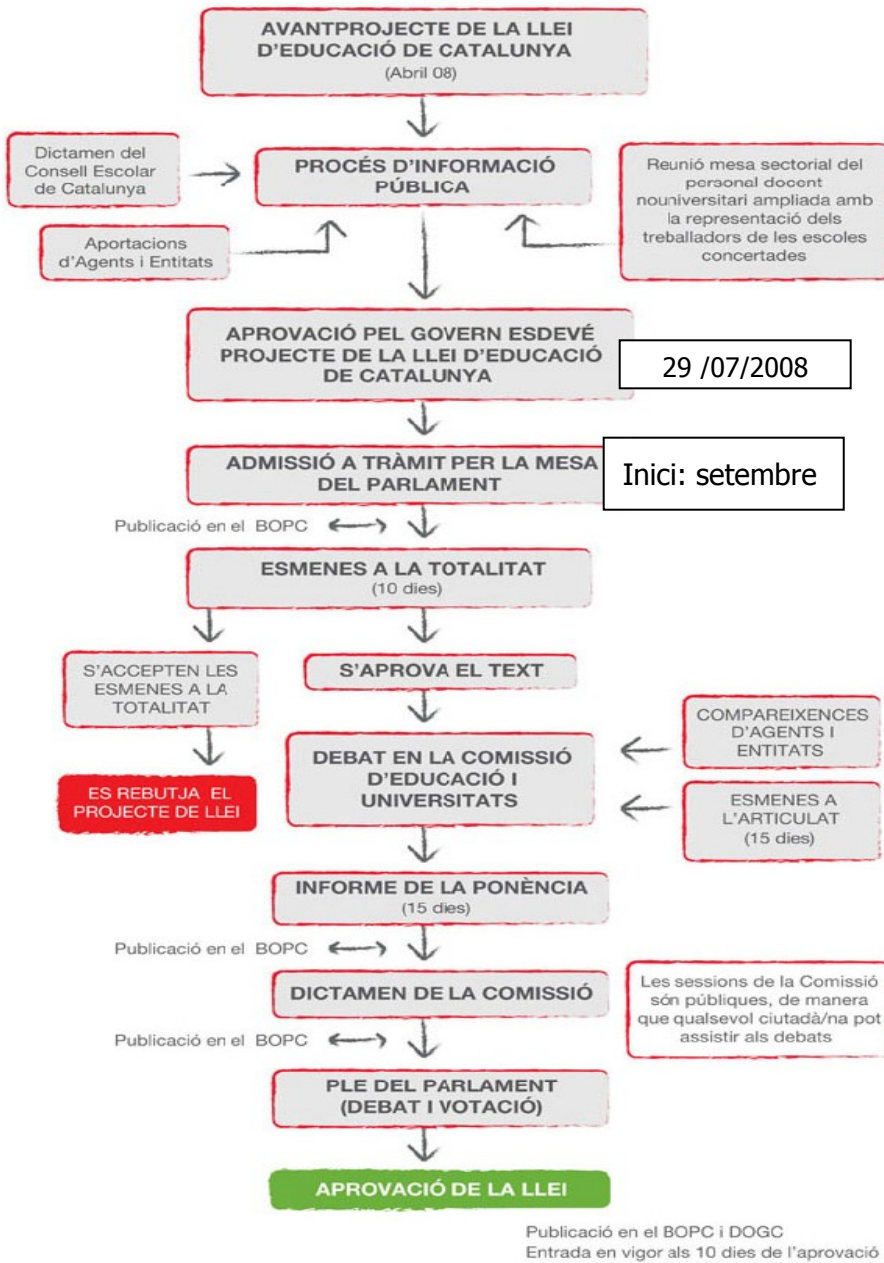
Aquest ha de ser el reclam des de la mobilització social, el treball unitari de la comunitat social i educativa i les forces de l'esquerra política i social. Ara cal empènyer vers el sentit comú de progrés en el tràmit parlamentari i cap el compliment del compromís amb la societat civil que, tot i les millores en educació, espera més gir cap a l'esquerra de les polítiques educatives.

L'acord del govern catalanista i d'esquerres (2003), assumit per EUiA, determinava que: *"L'educació pública és l'eix vertebrador del conjunt del sistema educatiu català i cal garantir que pugui acomplir la seva funció social i el seu caràcter universal, públic, gratuït, laic, democràtic, coeducatiu, científic, integrador i compensador de les desigualtats. En aquest sentit, és imprescindible implicar la societat i la ciutadania en l'educació, essent la participació un valor i alhora un instrument clau del desenvolupament social"*. Per a EUiA, el text i l'aplicació de la LEC ha de caminar en aquest sentit amb valentia.

Fina Mateo Crevillén

Coordinadora d'EUiA Ensenyament

Itinerari de la Llei

Font: www.lleieducacio.cat (Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya)

PNE: www.gencat.cat/educacio